

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Előfizetésben átvéve:	
1 évre	16 kor.
6 hónapra	8 "
3 hónapra	4 "
1 hónapra	2 kor.
1 évben háskor hordva:	
1 évre	20 kor.
6 hónapra	10 "
3 hónapra	5 "
1 hónapra	3 "
1 évben postán szállítva:	
1 évre	24 kor.
6 hónapra	12 "
3 hónapra	6 "
1 hónapra	3 "
Egyes szám ára 6 fillér.	

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét és
szombatnapok kivételével.

Előfizetés és kiadóhivatal:

Nagyvárad, Széchy Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-

adására vagy megőrzésére nem

válaszol.

Előfizetők és hirdetések a kiadó-

hivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 220. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1916 szept. 27.

Kipiszkálják

apránkint az eldugott pénzt. Csunya divat lett nálunk eldugni az ezüst pénzt, a nickelt. Az aranyról nem is beszélünk, mert annak még a színét se láttuk. A pénzrejtés ugy kezdődött, hogy a szép fényes, egészen új kétkoronást félretették ott-hon. — Ezt a szép fényes pénzt kár kiadni — mondogatták és beletették szépen egy üres skatulyába. Azután jött hozzá az új, szép fényes egykoronás is. Azután jött a többi fényes. Később már a kopott, piszkos öreg koronások is elbujtak a skatulyába, a szekrénybe, vagy még rejtettebb helyekre. Szalmazsákba, titkos fiókokba, vagy esetleg a pincébe jó mélyre elásva. Egyszerre csak azon vettük észre magunkat, hogy a pénzváltásnál nehézségek merültek fel. Nagy protekció, sok utánjárás kellett hozzá, hogy egy százkoronás bankjegyet elsején felválthassunk. Később már a huszkoronás bankjegyek felváltása is körülményessé lett, ma pedig ott tartunk, hogy a rongyos kis kétkoronás Janesibankót se tudjuk már felaprózni.

A pénzrejtésnek ez a módja a falvakban és a városokban egyformán divik. Az egyszerű falusi nép ép úgy dugdossa az ezüst pénzt, mint az intelligens városi ember. A kis Áta községben egy egyszerű embernél tartott váratlan házkutatás alkalmával 800 korona ezüstpénzt találtak elrejtve.

Itt Nagyváradon igen sok intelligens család van, ahol elrejtették az ezüstpénzt. Lehetetlen tovább tűrni és viselni mindama kellemet-

lenséget, amelyet a hazafiatlan emberek bizalmatlansága okoz.

A pénzrejtők a pénz eldugásával kifejezést adnak a háboru és ezzel együtt a nemzet sorsához fűzött bizalmatlanságuknak. Ez pedig nyílt hazaárulás, amelyet a törvény szigorával kell büntetni.

A katonaság akciója a pénzváltóbódék felállításával sikerrel járt, mert 3 és fél munkanap alatt 11,000 koronát váltottak be vas 20 filléresekre. Körülbelül 52 korona egy kiló nickelt tartalmaz s így máris tekintélyes sulyu nickel gyűlt be a hadi célokra. Ezt az akciót növelni kell új árubódék felállításával. De ki kell vinni ezt az akciót a falvakba is, ahova a piaci árusok rengeteg apró pénzt visznek ki. A vámoknál kellene pénzváltó bódékat felállítani, hol a városból távozókat kellene figyelmez-

tetni a nickel beszolgáltatására, amire a hadvezetésnek oly nagy szüksége van.

A háboru nemcsak a harc téren küzdő és vérző katonáké, hanem az itthon lévőké is. A háboru alól ne akarja senki se kivonni magát. Aki arra törekszik, hogy egyedül önző célokat szolgáljon, arra kétszeresen rá kell sujtani. Ki kell piszkálni az elrejtett pénzt. Ujjal kell mutogatni azokra, akik eldugják. Ahogy megbüntetik a rémhír terjesztőket, úgy kell, sőt még jobban büntetni azokat, akik a maguk önző céljait elébe helyezik egy vérző nemzet, az egész magyarság érdekeinek. Akik a pénz elrejtésével bizalmatlanságukat fejezik ki nemzeti jövőnk iránt, azok megérdemlik, hogy kipiszkálják őket a nyilvánosság elé.

Görögországban kitört a forradalom.

Budapest, szeptember 26. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A Daily News athéni távirata szerint Venizelosz elhatározta, hogy Szalonikibe megy és átveszi a forradalmi mozgalom vezetését.

A Temps-nek jelentik Athénből: Az újabb kormányválságot eikérvühetetlennek tartják. Konstantin nem marad tovább Athénben. A királyi palotát becsukják.

A Corriere della Sera londoni tudósítója jelenti: A görög hatóságok intézkedtek, hogy megakadályozzák a tiszték és legénység átpártolását a szaloniki lázadókhoz. Kandiában zavargók összehíróztak a csapatokkal. Néhány halottat és sebesültet vesztettek. — Heraklionban a helyőrség ellenállás után megadta magát a forradalmároknak.

Régi olcsó árban kaphatók:
Leibchenek, haskötők, csi-
pőszoritók, mellfüzők csak
Menekülteknek kedvezmény

ROSENZWEIG RÓZA
Midergyárában Szalárdi-u. 9.

Mangra riadója az áruló oláhok ellen.

Vége a Románia-felé kacsingatásnak.

Bécsből jelenti tudósítónk: Mangra Vazul egy hírlapírónak az eskületételről a következőket mondotta:

— A király pompás szinben van, fáradságnak semmi nyoma, az emlékező tehetsége bámulatos, legaprólékosabb részletkérdésekre kiterjed.

A metropolita tegnapi kihallgatásán biztosította az uralkodót, a hazai románok törhetetlen hazafiságáról, lojalitásáról a trón és haza iránt.

A hazai románok a Kárpátokon túli oláhokat **gyalázatos orvtámadásuk után nem tekintik testvéreknek, hanem ügyük árulóinak, ellenségeiknek, készek ellenük egyemberként legelszántabban harc-**

baszállni, vérüket, vagyonukat áldozni a királyért és hazáért.

Az ügy érdekében a háboru előtt nagyfokú engedékenységet tanusítottunk. *A Kárpátokon túli románokkal szemben most gyökeresen meg kell változniok eddigi programunknak, magatartásunknak.*

A metropolitához közelálló helyről kijelentették, hogy a metropolita legközelebb pásztorlevelet intéz hűveihez, melyet Papp János, Christea Miron püspökök aláírnak. A pásztorlevélben részletesen kifejti az okokat, amelyek miatt a magyarországi románoknak a Kárpátokon túli románok ellen fellépniök kell. A magyarországi román katonák égnék a vágytól, hogy szembekerüljenek az áruló oláhokkal.

A kamara teljes ülése.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara tegnap délután teljes ülést tartott, dr. Moskovits József elnökielte alatt, amelyen kiváló fontosságú ügyeket intéztek el.

Az elnöki közlésekkel kapcsolatosan dr. Moskovits József megemlékezett dr. Cziffra Kálmán nagyvárad város főispánjává történt kinevezéséről. Azzal hozza ezen örvendetes lényt a kamara tudomására, hogy az új főispántól, aki városunk szülőtte, joggal várhatjuk ipari és kereskedelmi érdekeink előmozdítását. Indítványára elhatározta a teljes ülést, hogy az új főispánt átiratban üdvözli a kamara.

Az elnöki tanács jegyzőkönyvének elfogadása után Weisz Mór helytag felemlítette a szeszszítal mérésével foglalkozók sérelmeit, amelyek a szeszszítalok ármáximálisá válását okozták. Elvárta volna, hogy a kamara az italmérvők érdekében hathatósabban közreműködik.

Dr. Sarkadi Lajos titkár felvilágosította felszólalót, hogy az érdekelt italmérvők egyhangulag elfogadták a megállapított árakat s így a kamara nem léphetett fel. De aki nem elégedett meg az árakkal, az ellen joga lett volna felebbezni. Mikor már életbeléptek az új árak, akkor kérték a kamara közbe lépését, ami már akkor elkésztett. A főbaj az, hogy most már egyáltalán nem lehet szeszt kapni. Azt megteheti a kamara, hogy kérje a minisztert, miszerint gondoskodják arról, hogy a maximális áron lehessen kapni szeszt.

Dr. Moskovits József elnök véleménye szerint csak a rendelet végrehajtásának elhalasztását lehetett volna kérni, de ennek azért nem lett volna eredménye, mert szeptember 1-re az egész országban el lett rendelve a rendelet végrehajtása. Különben a kormány a szeptemberben kitermelt egész szeszmenyiséget lefoglalta s csak a gyógyszerárak részére utal ki szeszt, s ami marad, azt bocsátja a közönség rendelkezésére. Felirat küldése tehát nem vezetne eredményre.

A titkári és pénztárnoki jelenést tudomásul vették.

A kamara 1917. évi költségvetéséről Czeglédy Jermiás lev. tag felhívta a kamara figyelmét a nagyvárad ipartestület azon akciójára, hogy az iparosok és kereskedők hadiárvának felségítésére gyűjtést

indított s kéri a kamarát, hogy ezen akciót a maga részéről is támogassa és e célra a pénztári feleslegről 1000 koronával emelje az előre nem látható kiadások tételét s utasítsák az elnökséget, hogy annak idején az ipartestület akcióját támogassa.

Elnök üdvözli az ipartestület nemese célú akcióját s hozzájárul az indítványhoz. Az elnökség a legmegalapozottabban karolja fel annak idején az ügyet.

Határozatban kimondották, hogy az akciót pártolja a kamara s az előre nem látható kiadások tételét 1000 koronával felemeli.

Tudomásul vették, hogy a kereskedelmi osztály a kórodaegylet alapítvány ez évi kamatainak felét 4 keresk. iskolai tanulónak tandíjra juttatta.

A fődgáz akció ügyében átír a kamara Nagyvárad városához, hogy Kolozsvár és Debreczen városokkal lépjen kontaktusba.

A nagyszalontai női kereskedelmi tanfolyam céljaira 200 korona segélyt szavaztak meg.

A kassai kereskedelmi és iparkamara pártolás céljából megküldötte azon felterjesztését, melyben kéri, hogy a III. pótszemlével alkalmassá váljon az iparos és kereskedő népfelkeltők és pénzügyi tisztviselők bevonására hosszabb határidő tűzéséig ki, a felmentésért folyamodók pedig kérvényük elintézéséig ne köteleztessenek a bevonásra.

Hosszabb vita után a teljes ülést elhatározta, hogy sürgöny útján kéri a kereskedelmi minisztert a kassai feliratban foglalt teljesítésére.

Boros Jenő helytag felemlítette, hogy a kormány azon intézkedése, melylyel a postakincstár által kiadott levelező lapok portóját 6 fillérré emelte, a kereskedők cégével ellátott levelezőlapok portóját 8 fillérben állapította meg. Ez sérelem a kereskedőkre, mert azok nagy mennyiségben kénytelenek nyugtázás stb. céljából az ilyen levelezőlapokat igénybe venni. A kamara lépjen fel, hogy ez a sérelem orvosoltassék és magasabb portó helyett leosztást eszközöljön a kormány. Indítványozza, hogy ilyen értelemben írjon fel a kamara.

Elnök felemlítésére az indítványt kiadták az elnökségnek azzal, hogy a felirat elküldéséről gondoskodják.

Ezzel a teljes ülést véget ért.

A cukorkészletek bejelentése.

Szigoruan büntetik a cukorkészletek eltitolóit.

Ujabb panaszok hangzottak el arról, hogy egyes árusok a cukrot a forgalomtól visszatartják, vagy mellék kikötéseket tesznek a cukor kiszolgáltatásánál, különösen pedig a cukor eladását valamely más cikkel való együttes vásárlástól teszik függővé.

A tulkapások ellen igénybe kell vennem a magyar kir. belügyminiszter ur 124711—1916. B. M. számú rendeletével megadott felhatalmazása alapján azokat az erőteljes eszközöket, amelyeket a 4207—1915. M. E. számú rendelet 5. szakasza biztosít. Miértis a következő rendszabályokat léptetem életbe:

1. Kötelezem Nagyvárad város területén az összes kereskedőket, elárusítással foglalkozókat, miszerint ezidőszertől összes fogyasztási cukorkészletüket e hirdetésmenyem közhírré tétele után azonnal, de legkésőbb folyó hó 30 án (szombat) délutánjüknak 6 órájáig, az ezután érkező cukorkészletüket pedig az átvételtől számított 24 óra alatt a városi tanács közlelmzési ügyosztályának (Városbáza földszint 11) különbeni jogkövetkezmények terhe alatt jelentésük be.

Annak a megállapítása végett pedig, hogy a kereskedők miadankor mennyi cukorkészlettel rendelkeznek, kötelezem a kereskedőket arra is, hogy az eladott fogyasztási cukormennyiséget hetenként az élelmzési ügyosztálynál pontosan jelentésük be.

2. Kötelezem a cukor elárusításával foglalkozókat, hogy a rendelkezésre álló cukorkészletükből a vásárlóknak a jelentkezés sorrendjében a megállapított és üzlethelyiségükben kifüggesztendő árért, az ügyletre nem tartozó minden kikötés nélkül családonkint és hetenként további intézkedésig legálább egy kilogramm cukrot szolgáltatassanak ki.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki ezen hirdetésmenyben foglalt meghagyásomnak eleget nem tesz, fenti rendelet 15. szakasza értelmében kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1914: L. t.c. alapján két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog sulytatni.

A kihágást elkövetőkkel szemben kénytelen leszek a lépéseket még oly irányban is megtenni, hogy az illetők eljárását a cukorközponntal tudatva, azok részére a központ által hozzám intézett levél alapján a további cukorszállítás beszüntetését kérjem.

Nagyvárad, 1916 szeptember 28 án.

Lukács Ödön
polgármesterhelyettes

* **A kávépiacról** közvetlen tudósítás Aszodi Mihály Kossuth ucai főüzletéből Saspalota: Maximált árak kávékban, kész kiváló finom konzervkávé erős finom zamatu, kórházaknak, intézeteknek, gazdaságba és privátházaknak kilója 5 korona 40 fillér, legelsőrendű finom pörkölt kávé kilója 14 korona 40 fillér, kapható régi finom frankpótkávé, füge kávé, maláta kávé és fehér cukor méz, csokoládé, cukorka, konyak, tea, rum, szalámi, liptóituro, szardinaia, édes paprika, málnaszörp és csemegék nagyban és kiscsinyben kizárólag Aszodiánál kapható: Vigyázat csokoládé király fiókom Rákóczi-ut.

* **A Nagyvárad Takarékpénztár** tisztelettel értesíti t. ügyfeleit, hogy a IV. hadikölesön kötvényeket az annak idején adott pénztári elismervények ellenében az intézet helyiségében (Teleky-utca 2. sz.) a pénztári órák alatt kiszolgáltatja.

Feladtuk a Vulkán és Szurdok szorosát.

Keleti harctér. Budapest, szeptember 26. (Hivatalos.) Románia elleni harc vonal. A Vulkán és Szurdok szorosát nagy román erőknek nagy kiterjedésű átkarolása elől kiürítettük. Nagyszebennél új harcok fejlődtek. Magyar-osztrák és német csapatok támadnak.

Erdély keleti harc vonalán helyenként összeütközésekre került a sor. Székelyudvarhelytől délre egy horvát honvéd zászlóalj tülerőben levő osztagoknak több támadását elkeseredett közelharcban visszaverte.

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharc vonala. A hármasszoros határon Dornavatrától délnyugatra orosz-román előretöréseket megbiúsítottunk. Galícia délkeleti szögletében az ellenség változatlan hevesseggel folytatja támadásait. A Ludova területén harcoló német csapatok hősiességükkel minden erőfeszítésük megbiúsult.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharc vonala. Perepelnikről északkeletre tegnap is számos ellenséges támadás omlott össze. Matynál, Vinyuchytól keletre repülőnk egy Farman típusú óriás orosz repülőgépet menekülésre kényszerítettek.

Jegyzékváltás az élve eltemetett olaszokért

Olasz harctér. Budapest, szeptember 26. (Hivatalos.) A Karszt-fensík déli része időnkint az ellenséges tüzés alatt állott.

A Fleims völgyi harc vonalán az olaszok a Tossació-völgyet és a Cardinal-Colorado szakaszt tűz alatt tartották. A Cancenagolon 27 alpinit, köztük 2 tisztet, elfogtunk. A Cimone-csucson eltemetettek megmentésére felajánlott fegyverszünetet az ellenség visszautasította. Ebben az ügyben parlamentair útján váltott jegyzékek szöveg szerint így hangzanak:

I. A Tonezza-Cimone szakaszon küzdő es. kir. osztrák-magyar haderők parancsnoka a szemben álló olasz királyi csapatok parancsnokához. Az általunk légherőpített Cimone-csucson alatt még nagyobb számú élő olasz katona fekszik, akik segítségért kiáltanak. Készek vagyunk segíteni rajtuk és megszabadítani őket, ha az olasz tüzés és gyalogság ma, 1916 szeptember 25-én délután 2 órától este 7 óráig a Monte Comenére irányított tüzet beszünteti. Magától értetődik ez épúgy vonatkozik az Astico-völgyben levő olasz ütegekre, mint azokra, amelyek az Astico-folyótól nyugatra és keletre emelkedő magaslatokon vannak elhelyezve. Ezalatt az idő alatt olasz járőrök az Astico és Rio-Preddo közti erődített vonalakon túl nem mozdulhatnak előre. Ellenkező esetben beszüntetjük a segítő akciót és a tüzszünetet megszegettnek fogjuk tekinteni. Ha a királyi olasz parancsnok ebbe nem megy bele, az olasz katonákat sorukra bizzuk. A vonatkozó választ szeptember 25-én déli 1 óráig a Forni melletti vonalunk előtt előírt vonalunkba kérjük leadni. Sürgős elintézkedést kérünk. 1916. szept. 25.

II. A bedescatai szakaszparancsnokság 1916 szept. 25-én d. e. 10 óra 35 perckor. Megfontolásával annak, hogy a magyar osztrák csapatok a mint saját sebesültjeinek segítségére tudtak sietni, az alatt a hosszú idő alatt, amely az aknaroobantás és az olasz tüzési tűz megkezdése között eltelt, emberiségéből az olasz sebesülteken is segíthettek volna, hadseregharcparancsnok ur ő nagyméltósága indokoltnak tartja, hogy a tüzelés kért beszüntetésébe ne egyezzen bele. Albrincai vezérőrnagy vezérkari főnök.

Délkeleti harctér. Budapest, szeptember 26. (Hivatalos.) Albániában nincs ujság, Hófer.

Hol támad Mackensen.

Budapest, szeptember 26. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A L'Oeyre arról értesül, Sarraill frontján úgy hiszik, hogy Mackensen a Dobrudzsában elfoglalt területet megerősíti, ott lövészárokharcot folytat a fő támadást máshol viszi keresztül.

Hindenburg offenzívája a Stochodnál.

Budapest, szeptember 26. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A Petit Parisien szerint az egész Stochod mentén Rovno-Koveli vasutvonal hosszában három napja egyre fokozódó harcok tombolnak. A német tüzés teljes erővel beleavatkozott a küzdelembe. A folyó mentén szakadatlan acélzápor zuhog a vidékre.

Mióta Hindenburg átvette a hadműveletek vezetését, a német és magyar-osztrákok több helyen offenzívát kezdtek.

Az egész világ hadiipara segíti őket.

Berlin, szept. 24. A nagyhatalomok jelentik:

Nyugati harctér.

Ruprecht bajor trónörökös vezértábornagy harc vonala. A Somme és az Ancre között tegnap a szövetségesek nagy viaskodásának negyedik napján az angol-francia gyalogság egységes támadásba fogott. A délben bevezetett harc változatlan dühvel éjjel is tart. Az Ancre és Eaucourt-Labbaye között az ellenség rohama tűzünkben fennakadt vagy pedig vonalaink előtt véresen összeomlott. Azon sikereket, amelyeket az ellenség Eaucourt-Labbayétól keletre és Coudezacourt-Vouchavesnes vonalban fekvő falvak elfoglalásával elért, el kell ismerni. Mindenekelőtt azonban hősiességű csapatokról kell megemlékezni, amelyek itt a vállvetve küzdő angol-francia főerőkkel és az egész világ hadiipara által osztott napok munkájával készített tömegesen alkalmazott harcászati eszközökkel szembeálltak. Bouchavesnesnél és tovább délre a Sommeig a franciák gyakran megismételt előtörése a legsúlyosabb áldozatok között megbiúsult.

Nagyszebennél támadunk.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harc vonala. Manajovnál nagy ellenséges erőknek hatszoros rohama teljesen és a legvéresebb veszteségek között kudarcot vallet.

Borguninál Krevóttól nyugatra egy repülő kemény küzdelem után lelőtt egy orosz óriás repülőgépet. Ugyanezen a vidéken légi harcban egy orosz egység is elpusztult.

Károly főherceg lovassági tábornok harc vonala. A Ludova szakaszon újra heves ellenséges támadásokat, tovább délre pedig részleges előtöréseket visszavertünk.

Erdélyi harctér.

A nagyszebeni szakaszon csapataink támadása előrehaladt. A Szurdok-Vulkán nyereg szoros mindkét oldalán román erők elfoglalták a határhegyeket.

Magukra a szorosokunk őrségei minden támadást visszavertek. Ma éjjel a Jouban parancsra hátrább vonultunk.

Bukarestet bombáztuk.

Balkáni harctér.

Mackensen vezértábornagy hadseregharc vonala. Az harc vonalán nincs különös esemény. Egy léghajónk és repülőnk újra megámsdíták Bukarestet.

A bolgárok sikere.

Macedóniai front.

Szeptember 24-én a Prespa-tó felől keletre és Florina mindkét oldalán a bolgár csapatokra nézve kisebb, kedvező átköszetek folytak le. Helyenként élénk tüzési harc.

Ludendorff, első főszállás-mester.

* Egy gépiró kisesszony azonnali belépésre kerestetik. Komlós Testvérek Zöldfa-utca.

* Eczet készítéséhez alkalmas garantált vegytiszt eczetsav kapható Farkas István Apolló drogeriájában. Nagyvárad, Rákóczi utca 7/B. Telefon 13-02.

Vita a kivételes hatalom igénybevételéről.

A képviselőház ülése.

Budapest, szept. 26.

A képviselőház ülésén Beöthy Pál elnökölt.

Illés József ismertette a miniszterelnöki jelentést a kivételes hatalom igénybevételéről. Célja a gazdasági téren mutatkozó nehézségeket megkönnyíteni, a termelőket és a fogyasztókat támogatni.

Csermák Ernő a függetlenségi párt nevében szólal fel. Nem fogadja el az előterjesztést. A kormány intézkedései a drágaság ellen elégtelenek.

Gratz Gusztáv az élelmiszerek és ipari cikkek ellátási problémájával foglalkozik. Konstatálja, hogy ezek hiányát most már jobban érezzük, mint eddig. Kormányintézkedéseket sürget.

Jaczkó Pál két óráig beszél, ekkor félbeszakítja beszédét s délután folytatta. Foglalkozik az élelmiszermizériákkal és a hatóságok mulasztásával.

Pejácsevics Márk gróf a horvátok nevében tudomásul veszi a jelentést. Reméli, hogy a miniszterelnök tiszteletben tartja a horvátok jogait.

Huszár Károly a hadiözvegyek, árvák és rokkantak ellátására vonatkozó törvény megváltoztatását sürgeti. A gyermekvédelemre nagyobb gondot fordítson az állam. A nagybankok árufelhalmozása idézte elő a drágaságot. Az ipari cikkek és a nyerstermékek árának maximálását kívánja. A választói jogról szóló törvényt megváltoztatandó, aki a fronton küzd, kapjon választói jogot. Nem fogadja el a javaslatot.

Kovácsy Kálmán után

Elnök beterjeszti a miniszterelnök átíratát

a koronaőr megválasztása

ügyében. Az országgyűlés mindkét háza pénteken ülést tart, amelyen felolvassák a jelölő királyi kéziratot, s megválasztják a koronaőrt.

Délután áttértek

az interpellációkra.

Nagy Vince több kérdést jegyzett be különböző katonai ügyekben, Ülés vége 8 órakor.

A zászlós köszönete.

A nagyváradi katonát dicséri a tábornok.

A budapesti m. kir. Ludovika Akadémia parancsnoka, Bartha tábornok egy határozott vonásokkal megírt köszönetlevelet juttatott Eleméry Ferenc katonaiügyi tanácsoshoz. A levél szövege ez:

Nagyságos Uram!

Amidőn elhagytam a Ludovika Akadémia miát, ahol a lelkesedéssel választott honvéd tiszti pályára elkészültem, hálátelt szívvel mondok Nagyságodnak köszönetet azért, hogy ez intézetben alapítványi helyet adott, eélhoz érni segített.

Engedje meg ama férfias elhatározásom szülte ígéret kijelentését, hogy lelkem egész erejéből törekedni fogok arra, hogy a Királyért és Hazáért küzdő honvédségnek tette-remett, méltó tagja lehessék.

A legmélyebb alázattal

Lőrinczy László,
honvédzászlós.

A Ludovika Akadémia parancsnoka ezt a levelet ékes átíratával kíséri. Elmondja benne, hogy önként írta e hálátelt sorokat

az ifju, akit épen a nagyváradi 4. honvédség gyalogezredhez neveztek ki hadnaggyá. Az ősi falakat egy darék, hivatásáért nemeselelkedni tudó, tettekre szorult ifju hagyta el, aki pályája kezdetén nyerte el a város ösztöndíját és aki ilyen, a legnemesebb érzésnek adott hangot most közölt levelével.

Siegler altábornagy akciója a nikkelpénzek beváltására.

Két mázsánál több három fél nap alatt.

Kofák, falusiak, főpincérek figyelme!

A nikkell 20 filléreseknek vaspénzre való átváltása a katonaság által felállított bódékban tovább folyik.

Egyik ujság felvetette azt a tervet, hogy a bódékban papirpénzeket is váltsanak be huszfilléresekre. Ez a terv keresztülvihetetlen azért, mert a nikkelpénzek ilyen módon nem gyűlnek, pedig az a fő és katonai cél, ép ezért nem váltják be a nikkell 10 filléreseket sem, mert nem az a cél, hogy az aprópénzt szaporítsa, vagy pláne ilyen módon a 20 filléresre való beváltással kevesbitse, hanem a 20 filléres nikkelleket hadi célokra bevonja.

A mozgalomnak, amelyet Siegler Konrád honvédtábornagy Kolozsvárról ide is áttűtetett, s bizonyítéka annak a kiváló érzéknek, amelyet ő és Bozóky Gyula őrnagy a nemzeti és hadi célok felismerésében tanusítanak, három fél napi beváltás után két és egy nyolcad métermázsas nikkell pénz az eredménye. Beváltottak ugyanis 11.000 koronát vas 20 filléresre, 52 korona értékű nikkell pedig 1 kiló súlyt képvisel.

A Magyar Osztrák Bank adott előlegül 1000 koronát, de ez elfogyott. Most a Nagyváradi Takarékpénztár R. T. és az Egyesült K. B. és Központi Takarékpénztár R. T. ad 3000-3000 koronát, a m. kir. honvédség pedig 4000 koronával fekszik bels ebbe a hazafias mozgalomba. Tízezer korona értékű vaspénzzel indul az új offenzívának Siegler altábornagy s még 2 bódét állított fel a tevékeny és ötletes Bozóky őrnagy.

A Magyar Osztrák bankot nem lehet hibáztatni, hogy csak nikkellért ad vasat, nem is tehet mást, ha elő akarja csalni az elrejtett s a hadi célokra szükséges nikkell 20 filléreseket rejtéshelyeiről. A M. O. B. ezen nem változtathat s papirpénzért nem adhat ki vasat. Ellenben szervezkedjék és tartson össze a társadalom, s a hatóság és szedje el a nikkelpénzeket onnan, ahol nagy mennyiségben van. A vásáron s a piacon. Váltassák be a kofákkal s az aláruvitókkal az összegyűlt nikkell pénzt, a vámoznál kényszerítse a hatóság a termelőt, hogy adja át nikkelleit vaspénzért.

A kávéházakat járják fel sorba a rendőrfelügyelők s a főpincérek nikkelleit szedések össze. Végül álljon talpra a városi társadalom s

ki a falvakba!

Leikes és buzgó férfiak és ifjak menjenek ki a falvakba s szedjék össze az ott heverő nikkelpénzeket. Gazdag lesz ez az aratás s a hadviselés majd nagy hasznát látja a buzgólkodásnak.

A KATHOLIKUS KÖR VETITŐESTÉLYE.

Tegnap tartotta a Katholikus Kör az első ezidei nagyszerű vetitőestélyét, melyen már az új mozigépen pergették le a képeket, amit Grócz Béla, a nemeslelkű nagyprépost vett a Kör részére.

Az előkelő nagyközönség sorában ott láttuk Siegler Konrád altábornagyot, Lábán Lajos táblaslakót, Bundala Mihály prépost-kanonokot, Szirmai L. Árpád kanonokot, Bozóky Alajos udvari tanácsost, Nagy Márton főszolgabíró, Bozóky Gyula vezérkari őrnagyot s a tisztikar számos tagját stb.

Erdély és az Alduna került bemutatóra gyönyörű színes képekben. A vetített képekhez dr. Vucskics Gyula kanonok tartott igen érdekes előadást.

A hallgatóság, mely a termet egészen megtöltötte, zajos ovációkban részesítette a kitűnő előadót, aki az erdélyi viszonyokat, szokásokat, a gyönyörű tájakat pompás előadásban ecsetelte a közönség előtt.

A vetített képsorozat után a német hadsereg franciaországi háborújáról kerültek moziképek bemutatásra.

Az előadás fényesen igazolta a nagyprépost új adományának nagy jelentőségét. A közönség, melyre frissenitőleg hatnak az ilyenjajta előadások, megelégedését és örömet fejezte ki a Kör vezetőségének.

Az előadás alatt Grócz Béla vetített arcképét is bemutatatták a közönségnek, mely hangos tapsviharral ünnepelte az adományozó nagyprépostot.

A legközelebbi vetitő, illetve moziest a jövő kedden lesz.

A tegnapi előadáson befolyt összeget, 104 koronát az erdélyi menekültek javára adja a Kör vezetősége.

Betörés a hegyen.

Akik lopásig szeretik az irodalmat.

A betörők nem restellik a fáradságot, hogy a szőlőhegyet is meglátogassák. Egy-egy jó fogásért oda is kifáradsanak, pláne ha nem kell nagyon messze menni.

Legutoljára dr. Popovits Györgyné, a megyei főorvos özvegyének szőlőjében jártak betörők.

Dr. Popovits Györgyné most tért haza hat heti távolléte után. Mikor kilátogatott a szőlőjébe, meglepődve látta, hogy villája ajtaja tárva nyitva áll. A szobában minden össze vissza forgatva, ágyneműk kihányva, drága edények a padlóra liborítva, mintha részeg emberek garázdálkodtak volna.

Amint a jelekből látszott, a betörők nem egyszer jártak ott, hanem távolléte alatt egész otthonosan érezték magukat a lakásban, s csak úgy apránként hurcolták el a sok finom holmit.

A tettesek nagyon érdeklőhettek az irodalom iránt, mert a nagy könyvtárnak hűlt helye volt. Hiányoztak Vörösmarty Mihály és Vas Gáreban összes művei, Bulwar, Eliott György, Walter Scott összes művei, Petőfi, Arany és Mikszáth könyvek, színművek, ifjusági iratok stb.

Eltűnt a sok drága porcelán edény, féhőrneműk, ágyneműk, svédasztalok és

töménytelen házfartási cikk. A kár minden-
esetre meghaladja az 1000 koronát.

A rendőrség megindította a nyomozást
a tettesek után, akik bizonyára többen van-
nak és már értékesítették a lopott tár-
gyakat.

Cipő kell a menekülőknél.

Rongyosak a gyerekek.

Gyerekrühákat foltoz Pally Lajosné a
nyugvóállomáson, amely a legnagyobb for-
galom színhelye. Ott mindenki erősen dol-
gozik, csak a beteg, — s ez a fő — nyug-
szik békességgel.

— Istenem, hogy milyen rongyosak
ezek a menekülő gyermekek, — sóhajt fel
Pallyné. Alig van rajtuk valami, s az is
mind rongy. Ebben a hűvös időben. Lehet,
hogy otthon is így jártak a melegben, de
jött az oláh s nem volt idő a kredencből
kikeresni a meleg, tiszta ruhát. Nagyszerű,
már 500 menekült ruháztunk így fel azzal,
ami a gyűjtőkocsiból kikerült.

Az első dísekvés ennek a nagynyu-
galmu, bölcs asszonynak szájából.

— És mennyien jönnek még?

— A múlt héten jött 3000, azután 2000
menekülő, tegnap 500. Mára jeleztek három
vonatot, ez ismét 1000 ember és gyerek.
Cipő kell nekik. Már vettünk 200 korona
árát. De még sok kell. Akinek van ócska
cipője, adja a gyűjtőkocsiba. Ez kell most
főképpen.

— Hol kapják a ruhát a menekülők?

— A Jobbkéznel, a törvényszéken. Min-
den nap, egyszer délelőtt, egyszer dél-
után.

Igen, igen, ez a drága Jobbkéz, ahol
6-7 uriaszony és lány csönben végzi a
szívós, kitartó munkát, amelyről csak a há-
boru után fogjuk megtudni, mennyi jószágot,
szeretetet, kitartást és rendületlen bizalmat
követelt. És Pallyné, érzi, tudja, hogy egy
billentyűn tartja a kezét s mikor ő jelt ad,
megindul a pénz és a sok sok ruha, cipő a
Jobbkéz felé. Csak a németeknél van ez a
háborus szervezethez és kitartás, ami
Pally Lajosné klaszszikus arcaán látható,
hogy ne féljünk, csak még ezt a kis hóna-
pot, csak még ezt a kis telet, aztán, aztán
jóra fordul minden. Mosolyog szelíden, ked-
vesen s mint a kulturváros gondviselő nagy-
asszonya, varr, varr, rendezkedik, hogy ne
fázzon senki, aki idejön s kis gyerekek lába
ne legyen meztelen.

Hova kell bevonulni a népfölkelőknek?

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak
18000-1916. évi 18. számú rendelete alap-
ján közzétettem, hogy mindazok az
1866-1871. évi születésű népfölkelésre kö-
telezetteknek, akiknek a folyó évi október
hó 2-án, valamint azon 1872-1884. évi,
avagy ennél fiatalabb születésű népfölke-
lésre kötelezetteknek, akiknek folyó évi ok-
tóber 10-én kell bevonulniuk, a közös had-
erőhöz bevonulók közül mindazok, akiknek
Máramarosszigetre, Beszterce, illetőleg Zila-
hára, továbbá Brassóba, Nagyszebenbe,
Székelyudvarhelyre, Szászvárosba, Gyula-
fehérvárra, Marosvásárhelyre vagy Karán-
sebesre kellene bevonulniuk, Máramarossziget
helyett Szatmárnémetibe, Beszterce, illetőleg

Zilah helyett Hajduszoboszlóra, Brassó he-
lyett Püspökladányba, Nagyszeben helyett
Debreczenbe, Székelyudvarhely helyett Hossz-
szápályra, Szászváros helyett Szeghalomra,
Gyulafehérvár helyett Derecskére Maros-
vásárhely helyett Debreczenbe és Karán-
sebes helyett Temesvárra tartoznak bevo-
nulni, az ezen helyekre áthelyezett kiegészítési
kerületi parancsnoksághoz.

A honvédséghez bevonulók közül pedig
mindazoknak, akiknek Máramarosszigetre,
Beszterce, illetőleg Zilahra vagy Tasnádra,
Brassóba, Nagyszebenbe, Csíkszeredára, Dé-
vára, Marosvásárhelyre, Kolozsvárra, Nagy-
enyedre vagy Lugosra, illetőleg az észéki
A) honvéd kiegészítő parancsnoksághoz kel-
lene bevonulniuk, Máramarossziget helyett
Szatmárnémetibe, Beszterce, illetőleg Zilah
vagy Tasnád helyett Nagyszalontára, Brassó
helyett Nagyváradra, Nagyszeben helyett
Szarvasra, Csíkszereda helyett Nagyváradra,
Déva helyett Szarvasra, Marosvásárhely he-
lyett Nagyszalontára, Kolozsvár helyett Szent-
tesre, Nagyenyed helyett Szentese, Lugos
helyett Orosházára és Eszék helyett Pozse-
gára az oda áthelyezett honvéd kiegészítő
parancsnoksághoz kell bevonulniuk.

A kibocsátott hirdetés az osztrák ál-
lampolgárokra és a bosznia-hercegovinai tar-
tományi illetőségű egyénekre nem vonatko-
zik. Azok külön behívójeggyel fognak be-
hivatni.

Nagyvárad, 1916. szeptember 22.

Rimler Károly,
polgármester.

HIREK

* Szentségimádás a békéért.

Október második vasárnapján október 8-án
egész napi szentségimádást rendel el gróf
Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök
legutóbbi egyházmegyei körlevelében. E na-
pon, Magyarország Nagyaszonnyának ün-
nepén, az Oltáriszentség nyilvános imá-
dására lesz kitéve s a hívek a szentségekhez
járulva fognak imádkozni a Szentségi Jézus-
hoz a béke áldásáért s a végső győze-
lemért.

* Sajtóvasárnap. Gróf Széchényi
Miklós v. b. t. t. megyéspüspök legutóbbi
főpásztori körlevelében elrendeli az egész
egyházmegyéjében, október második vasár-
napján, október 8-án a sajtóvasárnap meg-
tartását. Elrendeli a főpásztor, hogy papjai
e napon, úgy mint előző években is, buzdít-
sák a híveket a katolikus sajtó erkölcsi és
anyagi támogatására. A Katolikus Sajtó-
egyesület VIII. közgyűlésén elhatározta,
hogy a sajtóvasárnap gyűjtés alkalmából
gyűjtőleveket bocsát ki a katolikus sajtó
istápoítására. Ezeket a gyűjtőleveket a főpász-
tor minden plebániára megküldi s felszó-
lítja a lelkészeket, hogy a gyűjtés sikerét
mozdítsák elő azzal is, hogy a hívek előtt
ismertessék a kath. sajtó fontosságát, szük-
ségességét s erkölcsök áldozatkészségre a
híveket a szent ól érdekben.

* Katonai kitüntetések. A hiva-
teles lap közli, hogy a király Barich Ernő
37. gye. bel. tart. főhadnagyot és Samos
Miksa bf. 37. gye. bel. népf. főhadnagyot és
Waldner Adolár I. huszárezredbeli tart.
hadnagyot a legfelső dícsérő elismeréssel
tüntette ki. Ujólga legfelső dícsérő elisme-
réssel lett kitüntetve tordai Torday Géza dr.
37. gye. bel. tart. főhadnagy. A katonai ér-
demkereszt hadiélőképes 3. osztályát kapta
Schelz Háróly százados a 70. gye. ben, a
vezérkarhoz vezényelve.

* Fráter Imre nem marad

Aradon. Egyik lapársunk arról ad hírt,
hogy a biharmegyei központi igazgatóját,
a Vörös-Kereszt fardhatlan vezetőjét, Frá-
ter Imre drt Aradra helyezték katonai szol-
gálati érdekből. Fráter dr. távolleg Aradon
van, ahol felülvizsgálatokon elnököl, azon-
ban ez a távolléte időleges, s már e hét
szombatján visszatér Nagyváradra. Arról,
hogy véglegesen elhagyja Nagyváradot, s
családja is Aradra költöznék, szó sincs. A
központi igazgató s az elmeorvos most igaz-
gató nélkül nem lehetne hagyni.

* Kitüntetett honvédtisztek. A
hivatalos lap közli, hogy a király Kazay
Kálmán 4. honvéd gyalogezredbeli had-
nagyot a 19. népf. gy. e.-be beosztva a leg-
felső dícsérő elismeréssel tüntette ki. Ugyen-
ebben a kitüntetésben részesült Szentpály
Gyula 4. népf. gy. e.-beli hadnagy. Koronás
arany érdemkeresztrel a vitézségi érem sza-
lóján lett kitüntetve Jurenák László 4.
honvéd gyalogezredbeli főhadnagy, gazdá-
szai tiszt.

* Karácsonyi Karolin halálához.

Tegnap számunkban megemlékeztünk dr.
Karácsonyi János kanonok nővérének, Ka-
rácsonyi Karolinának elhunytáról. Az áldott
lelkű nő halála széles körben mély részvé-
tet keltett. Holt tetemét ma, szerdán reggel
háromnegyed 8 órakor szentelik be s a szé-
kesegyházban tartandó gyászmise után szü-
lföldjére Gyulára szállítják. A családi gyász-
jelentés a következő:

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel,
de Isten bölcs végzésén megnyugodva je-
lentik, hogy Karácsonyi Karolina hosszú,
fájdalmas, de keresztény békétűréssel viselt
szünetes és a haldoklók szentségeinek fel-
vétele után életének 60-ik évében 1916. szeptem-
ber 25-én este fél nyolckor jobblétra
szenderült. Szeretett halottunk holt tetemét
1916. szeptember 27-én d. e. háromnegyed
8 órakor fogjuk a Káptalan-sor 7. sz. ház-
nál tartandó beszertelés és a székesegyház-
ban érte végzendő gyászmissa után Gyulára,
szülföldjére szállítani és ott a Szenthárom-
ság temetőben délután 4 órakor nyugalomra
helyezni. E végső tisztességre az elhunyt
rokonait, barátait, ismerőseit tisztelettel
meghívjuk. Nagyvárad, 1916. szeptember
25-én. Az örök világosság fényeskedjék neki!
özügy Karácsonyi János az elhunyt édes-
anyja, dr. Karácsonyi János, Karácsonyi Ká-
roly, Karácsonyi Teréz, Kiss Józsefné szül.
Karácsonyi Mária, Karácsonyi Anna test-
vérei. Karácsonyi Gizzi, Karácsonyi Manó
unokahúgai.

* Értekezlet a tiszti lakások

összeírásával. A katonatiszti szállások és
legénységi férőhelyek összeírására kiküldött
tanító és tanár urakat kérem, hogy a gyá-
korlatban előforduló különös esetek meg-
beszélése céljából szeptember 27-én, szerdán
d. e. 9 órakor a városra bizottsági ter-
ményben teljes számban megjelenjenek szivesked-
jenek. Nagyvárad, 1916. szeptember 26-án.
Eleméry Ferenc, katonatiszti tanácsnok.

* A menekülő iparosokhoz.

Fel-
hivatnak mindazon ács, asztalos, kőműves,
lakatos és más vasművészi szakmabeli ipa-
rosok, akik az Országos Központi Hitelisz-
övetkezet nagybeszerkeszti olajgyáráról mun-
kát vállalni akarnak, hogy felvételi szándé-
kukat a nagyvárad-i Ipartestület hivatalos
helyiségében (Mezey Mihály utca 4. szám I.
emelet) bejelenteni sziveskedjenek, ahol a
felvételre vonatkozólag bővebb tájékozást
fognak kapni. Nagyvárad, 1916. szeptember
hó 25-én. Az 1898: XXIII. t. c. alapján
alakult Országos Központi Hiteliszövetkezet
nagyvárad-i képviselőisége.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A mezőszakadati jegyző bűnügye.

A királyi törvényszék gyorsított ügyekben ülkező ötös tanácsa Ember Géza elnöklésével tegnap kezdte meg a tárgyalást Linezinger Sándor mezőszakadati körjegyző és társai bűnügyében. A vádat Medvigy István ügyész képviselte. Védő: Lázár Aurél dr. ügyvéd. Vádlottak Linezinger Sándor körjegyző, Malicza Gábor, Nyegrucz György, Munyercse József. Baidézet a törvényszék 23 tanut.

Linezinger Sándort azzal vádolja az ügyészség, hogy a hadviselés érdekei ellen vétett. Mert amikor a hadsereg részére lovakat és szekereket kellett kirendelni, Malicza Gábor 50, Nyegrucz György 40, Munyercse József 50, Tripa Péter 40 koronát adott neki s akkor ő másokat rendelt ki a fuvarozásra, tehát köteleességét nem megfelelően teljesítette.

Amikor pedig a hadisegélyesek összeírásáról volt szó, pénzt, tojást, tejet, kukoricát, tyúkot vittek hozzá s ő felvette a jogosítottak közé az ajándékviszket. Megjegyzik a vádirat, hogy ez nem járt köteleessége megszegésével.

Linezinger Sándor tagadja a vádat. A szekereket nem is hadimunkára rendelik ki, csak fuvarra.

— De esendőrök vitték el őket, mondja az elnök.

— Mert sürgős volt a fuvar. Tagadja a megvesztegetést. Ugyiszintén a többi vádlott is.

A tanak kihallgatását ma folytatja a törvényszék.

SZÍNHÁZ

Heti műsori:

Szerdán: Egyszer volt . . .
Csütörtökön: Egy magyar nábob,
Pénteken: Mánás Miska.
Szombaton: Névtelen asszony.
Vasárnap délután: Legénybucsu.
Vasárnap este: Katonadolog.

Egyszer volt . . . Ma, szerdán kerül ezen a néven utoljára színre az „Egyszer volt . . .” című bájos operette, amely szentimentális hangulatával nagy tetszést aratott. A darab eredeti énekszámait mellett teljes társakkal honorálta a közönség eddig is Kovács színházi karmester egy patlogó utaműspanyolos indulóját, amelyet betétként szerzett az Egyszer volt hoz és kétségtelen, hogy a mai előadás is nagy sikert fog elérni ez a kedves ének- és táncszám, amely kitűnően érvényesül Vigh Manci előadásában.

Egy magyar nábob. Csütörtökön este lesz a múlt évben fenyves sikerrel bemutatott Egy magyar nábob reprisze, melynek előadásában a drámai egyfűttes új tagjai közül Kassics Eszter, Gazdy Aranka, Zsoldos Andor, Rákosi, Ivánfi és Tarnay lépnek fel. A régi tagok közül jelentős szerepeket játszanak: T. Pogány Janka, Pol-

gár Mariska, H. Körössy Juci, Bihari Ákos, Tóth Elek, Sik Ruzsó, Tompa Béla és Dózsa.

Katonadolog. Harmadéve, hogy a Katonadolog, ez a nagyszabású és kitűnő operette nálunk színre került és annak idején egyik kedvelt műsordarabja volt a közönségnek. Most legközelebb vasárnap este teljesen új betanulással kerül színre a Katonadolog, a főbb szerepekben Kovács Mártával, Szabeni Margittal, Vigh Manci és T. Pogány Jankával. A férfi szereplők, Tompa, Zsoldos, Ivánfi, Rákosi és Dózsa.

A Mánás Miska. Ha ennek a színházi hétnek nem volna a játérendjén más olyan műsordarab, amely felt házat tudna biztosítani, kétségtelen, hogy pénteken zsúfolt lesz a nézőtér. A színház vezetősége erre az estre a Mánás Miskát tűzte előadásra. Ezenél többet ennek az ötvenedik előadás felé haladó kitűnő operettnek az ajánlására igazán nem kell mondani.

A névtelen asszony. Bizzon nagy sikerrel és zsúfolt házak előtt bemutatott egyetlen drámája a Névtelen asszony legközelebb szombaton este kerül színre, a címszerepben Gazdy Arankával, aki ebben a szerepében máris egyik legjelentősebb sikerét aratta a nagyváradi színpadon.

APOLLÓ mozgó- színház	Szerda.
	Szankréd gróf.
	Detektív történet 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.	

TANÜGY

A nagyváradi felső keresk. fiú- és leányiskolában a végleges beiratások f. évi szeptember 30-án és október hó 1-én d. e. 8-12 ig tartatnak meg. Ezekben a napokban a már előjegyzett tanulók újból tartoznak jelentkezni. A tanítás f. évi október 2-án reggel 8 órakor veszi kezdetét. Falhívom egyúttal mindazokat, akik a fiú- vagy leányiskolában magántanulók óhajtanak lenni, hogy eziránti kérvényeiket f. hó 30-ig adják be. Az igazgató.

Helfy József utóda
NAGYVÁRAD.
KOSSUTH LAJOS-UTCA (Gyár-épület)
Telefon-szám: 51 Alapítatott 1868. évben.

Zsák- és ponyvakölcsönző üzlet.
Új gabona-, lisztes-, szalma-, heremag- és só-zsákok.

Gépolajokban, hengerolajokban (tovotte) gépkenőcsben a legkitűnőbb minőségeket tartom állandóan raktáron. Kötélneműek, gépszijak, dohány, zsákzsinegek és kévekötelekben. Nagy választék fiakker takarókban és lópokrócokban.

Kátrány és aszfalt lemez kapható!

* **Forólin** a legjobb és legbiztosabb toilette szer, láb- és hónalj izzadás ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ára 1-50. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7/B.

* **Gyönyörű rózeás arc** a nő legsebbe díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbacsiúlhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára 2-50 K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy-palota.

NYILTTÉR

A Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmi bank r. t. igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselői fájdalommal jelentik, hogy az intézet szorgalmas, törekvő tisztviselője, a tisztviselőknak szeretett kártársa és barátja

Veisz Izidor honvéd hadaprédjelölt

az olasz harctéren ellenséges gránátalátat folytán 19 éves korában hősihalált halt.

Hősiességéért tisztelettel, tisztviselői törekvéséért elismeréssel, őszinte ragaszkodásáért szeretettel őrizzük meg emlékét.

HETI ÁRJEGYZÉK.

Teás készlet aranyozással 6 személyre . . .	6	kor.
Kávés készlet aranyozással 6 személyre . . .	6	”
Feketékávés készlet tálccával Roccoco 6 személyre	6	”
Mosdó készlet finom fayence	8	”
Ebédülő készlet aranyozással 6 személyre . . .	24	”
Függő lámpa csigás felszerelve	16	”
Befűttes készlet kristály üvegből 6 személyre . . .	4	”
Gyümölcs készlet majolika 6 személyre . . .	4	”
China ezüst cukortartó 6 személyre	5	”

KÉPKERETEZÉS

izlésesen elkészítve.

ABLAK ÜVEGEZÉS

pontosan előnyös árakban lesznek készítve.

KOMLÓS TESTVÉREK

azelőtt Heiler Testvérek
Uveg, porcellán, lámpa áru és konyha felszerelési áruk nagykereskedése.

Nagyváradi, Zöldfa-utca 13. sz.

Telefonszám 372.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

Makkárverési hirdetés.

A nagyváradai lat. szert. püspökség béli uradalmához tartozó bélegregyi erdőgondnokság, tönkösdi, hagyományos és bélörvényesi erdejében mintegy 5800 kat. holdon mutatkozó makktermés zárt írásbeli ajánlatok útján fog értékesíteni.

Zárt írásbeli ajánlatok a beígért összeg 25 %-kával mint bánatpénzzel ellátva a nagyváradai lat. szert. püspökség jószágkormányzóságához Rákóczi-ut 33 sz. nyújtandók be, a hol azok 1916. október hó 10-én délelőtt 9 óráig elfogadtatnak, később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A beígért összegszámokkal és betűkkel kiirandó.

A vételár a bánatpénz betudásával az ajánlat elfogadása után azonnal, de legkésőbb f. évi október 18-ig a püspökségi uradalom központi pénztárába befizetendő, mert különben a bánatpénz az uradalom tulajdonává válik és az uradalom a makk értékesítése iránt szabadon intézkedhetik. A vételár után 2 % az uradalmi tisztviselők és alkalmazottak nyugdíjalapja javára a vételáron felül, azzal egyidejűleg vevő által befizetendő.

Az árverési feltételek Nagyváradon az urad. erdőhivatalnál és Béiben az urad. főerdőmérnöki hivatalban megtekinthetők.

Nagyvárad, 1916. szept. 26.

Nagyvárad, 1. sz. püspökség jószágkormányzósága.

Eladó.

A Tiszakálmán-tér 19. sz. ház kitűnő hely, jól jövedelmező épület. Ajánlatok ugyanott tehetők.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad,
Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda
épületében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végeztéig vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

Telefon : 11-53.

x **Polcskairtó NOXIN** biztos szer.
Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kiskereskedésben
Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

Harisnya, tricó, keztyű.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítők, valamint az összes kötött ruházatok, legjobb és legolcsóbb beszerzési helye

Hungária Harisnyaáruház

Sas Passage főbejárónál.

Kérjük cefgünköt összenemtővesztetni

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben úgy kisebb, mint nagyobb terjedelmű tárgyak szabadutatók (ülők)ben beraktározásra elfogadtatnak. Termények beraktározására való száraz pincék, továbbá boros pincék, istállók és kocsiszínek állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz és betörés ellen biztosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzetméterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zö'dfa Rész.-Társ.
beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passa, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Talp, talphulladék, talp-pótlóanyag és bőrhulladéküzletem,
katonáskodásom miatt, lakásomon folytatom! Kérem t. vevőim továbbbizives pártfogását

STERN MIKLÓS

Nagyvárad, Péter-u. 1/A.

(Bejárat a Sztaroveczky-utca felől, az inasotthon mellett.)

Kiadó Kosuth-u. 2. sz. házban a Kertész S. Sándor féle üzlethelyiség s ugyanott egy kötszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Az Erzsébetligeten lévő **4 uj földszintes** házban két és három szobás lakások kiadók, (Püspöki residenciamellett.)

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bémer-tér 3.

Jótállás a biztos eredményért
Törvényesen védve.

Reitter Oszkár
nagybecskerekéi ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„Patkánin“

patkányirtó szer, (nem mérge) mely emberre és házi állatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószer.

1 doboz ára 2 korona,

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó. Kérésére ingyen küld a Patkánin gyár vezetésége Nagybecskereken.

Uj üzlet! Uj üzlet!

MEGNYILT

A „Hőfehérke“ harisnya-áruház
Szt. László-tér, Saspassa. Drogeriamellett

Nagy harisnya hét!

Árjegyzék.

Szám. Arak páronkint.

Selejtes florródi harisnya reklámár K 176	
908 flor női harisnya „Hőfehérke“	2 50
811 térd „ „ „ „	2 80
305 „ Messelin „ „ „	2 96
307 „ I. „ „ „	3 60
298 „ Tráma selyem „ „	4 20
Selejtes pamut férfi „ „	0 84
flor „ „ „ „	0 96
672 györ yörü divat csikkal „ „	1 25
284 I. flor anyagból „Hőfehérke“ „ „	1 80

Jó minőségű patent gyermek harisnya.

szám	1.	2.	3.	4.	5.	6.
K —90	1 10	1 30	1 50	1 70	1 90	
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	2 10	2 30	2 50	2 70	2 90	3 10

Állandó nagy raktár kötött sport cikkeiben, gyapju férfi, nő és gyermek kabátokban és svetterekben, keztyűkben és lélekmelegítőkből óriási választék.

Vigyázzon a „Hőfehérke“ védjegyre és cefgre.

* **Kiadó** Beöthy Ödön-u. 7. sz. házban kötszobás udvari lakás aug. 1 től. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r. t.-nál, Nagyvárad.

OLCSÓ SZÉN!

1 mm. almamezői barnaszén házhoz szállítva **4-50 K.**
Legkisebb szállítható mennyiség 8 vagy 10 mm.

Megrendelhető

Menyhért Szénbánya
Városi irodájában, Kertész-u. 11. sz.
(Hajótér villamosmegálló mellett)
!! Telefonszám : 10-85. !!